

Р Е Ш Е Н И Е

№ 88

гр. София, 01 юли 2022 г.

В И М Е Т О Н А Н А Р О Д А

Върховният касационен съд на Република България, III НО, в публично заседание на деветнадесети май през две хиляди двадесет и втора година, в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: БЛАГА ИВАНОВА
ЧЛЕНОВЕ: МАЯ ЦОНЕВА
МИЛЕНА ПАНЕВА

при секретаря Илияна Петкова
и в присъствието на прокурора Николай Любенов
изслуша докладваното от
съдия ИВАНОВА касационно дело № 304 по описа за 2022 г

Настоящото производство е образувано по искане, депозирано от осъдения М. С. С. чрез защитник на 31.03.2022 г, за възобновяване на производството по к. д. № 217/19 по описа на ВКС, по което е постановено решение № 83 от 29.05.2019 г, с което е оставена в сила присъда на Варненски апелативен съд № 7 от 15.06.2018 г, по ВНОХД № 158/18, с която молителят е признат за виновен в това, че от месец ноември 2012 г до 14.02.2013 г, в [населено място], е поискал от Р. И. С. дар / сумата от 7 000 лв /, която не му се следва, за да упражни влияние при вземане на решение от длъжностно лице /А. А. Г.,заместник окръжен прокурор при Бургаска окръжна прокуратура / във връзка със службата му / да се произнесе по връщане на веществени доказателства и прекратяване на досъдебното производство /, с оглед на което и на основание чл. 304 б, ал. 1 и чл. 54 НК, е осъден на две години „лишаване от свобода“, отложено по реда на чл. 66 НК, за срок от четири години.

Искането е на основание чл. 422, ал. 1, т. 4 НПК. Изложени са следните съображения: С окончателно решение на Съда по правата на човека от 16.11.2021 г, влязло в сила на същата дата, по заведена жалба № 73284/13 „С. срещу България“, е установено нарушение на чл. 8 от Конвенцията за защита правата на човека и основните свободи / Конвенцията /, което е от съществено значение за делото. При личен обиск на осъдения адвокат М. С. от него е иззета флаш памет, съдържаща поверителна информация / за негови клиенти /. При провеждане на обиска и привличането на молителя към наказателна отговорност са допуснати съществени процесуални нарушения, изводими от обстоятелството, че разследващите органи не са разполагали с надлежна териториална компетентност. Съдът по правата на човека е приел за основателно оплакването за липса на защитни мерки, които да гарантират конфиденциалността на цифрова информация, притежавана от жалбоподателя в качеството му на адвокат. Жалбоподателят е претендирал, че са допуснати и други нарушения на правата му, произтичащи от задържането му и от последваща обработка на цифровата информация от флаш паметта, както и прилагането ѝ към наказателното дело. В решението на Съда по правата на човека

е посочено, че в основата на нарушението по чл. 8 от Конвенцията, е начинът на провеждане на обиска от 14.03.2013 г, който е в разрез с правозащитните стандарти. Обискът е извършен и от териториално некомпетентен орган, което обуславя двойно процесуално нарушение, имащо значение и за годността на веществените доказателства, изети при обиска, на които е базирана осъдителната присъда. В констатираното от Съда по правата на човека нарушение по чл. 8 от Конвенцията имплицитно е включено и нарушение по чл. 13 от същия международен акт, което не е разгледано самостоятелно, а като част от нарушението по чл. 8. Нарушението по чл. 13 от Конвенцията може да бъде санирано единствено чрез възобновяване на наказателното производство, по което молителят е осъден, отмяна на осъдителната присъда и оправдаването му или прекратяване на наказателното производство.

Иска се настоящата инстанция да възобнови наказателното производство, да отмени касационното решение и оставената в сила осъдителна присъда и да върне делото за ново разглеждане на прокурора.

В съдебно заседание на ВКС осъденият и неговият защитник не се явяват и не изразяват становище по искането.

Представителят на ВКП счита, че искането е неоснователно.

Върховният касационен съд, след като обсъди доводите на страните и в пределите на своята компетентност, намери следното:

Искането е допустимо. Подадено е от лице, притежаващо активна процесуална легитимация да сезира ВКС, при спазване на законоустановения шестмесечен срок по чл. 421, ал. 3 НПК.

Разгледано по същество, е неоснователно.

В чл. 422, ал. 1, т. 4 НПК е предвидена възможност за възобновяване на приключило наказателно производство, когато с решение на Съда по правата на човека е установено нарушение на Конвенцията за защита на правата на човека и основните свободи, което има съществено значение за делото. Съдебната практика е изяснила, че в хипотезата на чл. 422, ал. 1, т. 4 НПК съществено значение за делото би имало, когато допуснатото нарушение на Конвенцията е повлияло на правилността на изведените доказателствени или правни изводи, а оттам, и на правилността на крайния съдебен акт.

В настоящия случай, Съдът по правата на човека е констатирал нарушение по чл. 8 от Конвенцията / нарушение на правото на личен живот и неприкосновеност на кореспонденцията /, произтичащо от изнемването на флаш памет, съдържаща поверителна информация за адвокатската практика на жалбоподателя. Делото „С. срещу България“ е заведено пред Съда в Страсбург за липса на защитни мерки, осигурени от Държавата, които да гарантират опазването на конфиденциалността на цифрова информация на осъдения в качеството му на адвокат. Оплакването в жалбата до Съда по правата на човека е за задържане и последваща обработка от властите на негова флаш памет, съдържаща материали, свързани с адвокатската му практика, и приобщаването на тази информация към наказателното производство, водено срещу него. Съдът е счел, че оплакването за допуснато нарушение по чл. 8 от Конвенцията, е основателно, като е приел, че задържането и обработката на поверителна цифрова информация, от страна на компетентните органи, е извършено в отклонение от регламента на Конвенцията. Съдът е приел и това, че жалбоподателят е бил лишен от възможността да се ползва от ефикасни вътрешноправни средства за защита срещу неправомерно

боравене с такава информация. В решението на Съда е посочено, че, доколкото в жалбата не се съдържа твърдение за ползване на незаконно придобити доказателства, то и потенциалното изключване постфактум на поверителната информация от доказателствените материали по делото не би могло да санира неправомерното ползване и обработка на тази информация в предходен момент.

Настоящата инстанция, след запознаване с материалите по делото, констатира, че поверителната информация, изводима от флаш паметта, не е ползвана при извеждане на изводите по релевантните факти, а оттам, и при решаване на делото по същество. Информацията, съдържаща се в иззетата от молителя флаш памет, не е имала отношение към предмета на доказване при обвинение по чл. 304 б НК, откъдето и не се е породила процесуална необходимост от нейното инкорпориране в доказателствената съвкупност, послужила за постановяване на осъдителната присъда. Обискът, при който е иззета флаш паметта, съдържаща поверителна информация, е проведен в началото на разследването, към който момент, разследващият орган все още не е имал данни за естеството на цифровата информация. Назначената на досъдебната фаза техническа експертиза е изследвала информацията от флаш паметта и е дала заключение, че тя касае адвокатската практика на обвиняемия. При обвинение за престъпление по чл. 304 б НК посочената информация се е оказала извън предмета на доказване, поради което не е ползвана при формиране на доказателствени изводи. При това положение, не би могло да се приеме, че посочената информация от поверителен характер пряко или косвено е повлияла на правните изводи на съда, а оттам и на изхода на делото. Липсващата необходимост от ново разглеждане на делото е съзряна и от Съда по правата на човека, който в решението си е посочил, че потенциалното постфактум изключване на информацията, изводима от флаш паметта, не би могло да санира допуснатото нарушение по чл. 8 от Конвенцията. Що се отнася до нарушението, изразило се в липса на осигурени вътрешноправни средства за защита срещу неправомерно боравене с поверителна информация, неговото отстраняване е обвързано от законодателна намеса на Държавата, тоест, то също не би могло да бъде поправено чрез възобновяване на наказателното дело, по което молителят е осъден.

По отношение на аргументите, касаещи процесуалната валидност на проведените в хода на висящото наказателно производство следствени действия, настоящата инстанция намира следното:

Посоченият кръг от въпроси е от съществено значение за изхода на наказателното производство, по което молителят е осъден, на които въпроси е даден изчерпателен отговор от съда. Тези въпроси са имали решаващо значение за изхода на делото, но, за да бъдат релевантни в процедурата по чл. 422, ал. 1, т. 4 НПК, следва да е налице връзка между начина, по който са решени, и допуснатото нарушение на правата на човека по чл. 8 от Конвенцията. Когато такава връзка липсва, от това следва, че не възниква необходимост от възобновяване на наказателното производство, на основание чл. 422, ал. 1, т. 4 НПК, в която хипотеза посоченият кръг от въпроси се счита окончателно решен, а повторното им обсъждане се явява недопустимо.

По тези съображения, ВКС намери, че искането е неоснователно и като такова следва да бъде оставено без уважение.

Водим от горното и на основание чл. 422, ал. 1, т. 4 НПК, ВКС, III НО,

Р Е Ш И:

ОСТАВЯ БЕЗ УВАЖЕНИЕ искането на осъдения М. С. С. за възобновяване на к. д. № № 217/19 по описа на ВКС, по което е постановено решение № 83 от 29.05.2019 г, с което е оставена в сила въззивна присъда на Варненски апелативен съд № 7 от 15.06.2018 г, по ВНОХД № 158/18.

Решението не подлежи на обжалване.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: